

แบบการเสนอผลงาน
(ระดับชำนาญการ และระดับชำนาญการพิเศษ)

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลบุคคล/ตำแหน่ง

ชื่อผู้ขอประเมิน นายธณัฐกรณ์ พองาม

ตำแหน่งปัจจุบัน นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ

หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งปัจจุบัน

ปฏิบัติงานในฐานะหัวหน้างานซึ่งต้องกำกับ แนะนำ ตรวจสอบการปฏิบัติงานของผู้ร่วมปฏิบัติงาน โดยใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และความชำนาญงานสูงในด้านวิชาการป่าไม้ ปฏิบัติงานที่ต้องตัดสินใจหรือแก้ปัญหาที่ยาก โดยดำเนินการและเสนอแนะแนวทางหลักเกณฑ์ วิธีการในการปฏิบัติงาน เกี่ยวกับการสงวน อนุรักษ์ คุ่มครอง ดูแล รักษาทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า ดำเนินการและเสนอแนะแนวทางหลักเกณฑ์และวิธีการในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการฟื้นฟู การแก้ไขความเสื่อมโทรมของระบบนิเวศในพื้นที่ป่าไม้ ดำเนินการและเสนอแนะแนวทางหลักเกณฑ์และวิธีการในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการส่งเสริม กระตุ้นและสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนมีความรู้สึกรักหวงแหนและมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า ดำเนินการศึกษและพัฒนาเกี่ยวกับการอนุรักษ์การบริหารจัดการและการฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า ความหลากหลายทางชีวภาพ การปลูกป่า และวิชาการป่าไม้อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการสร้างและพัฒนาวิธีการและเครื่องมือเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานในภารกิจต่าง ๆ ของหน่วยงานเพื่อให้สอดคล้องและเชื่อมโยงกับนโยบายและยุทธศาสตร์ วิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายของส่วนราชการ รวมถึงให้คำปรึกษาและบริการข้อมูลสารสนเทศและถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่าแก่หน่วยงาน ทั้งภาครัฐและเอกชน หรือประชาชนทั่วไป การสนับสนุนและแจกจ่ายกล้าไม้ เพื่อการฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาทางด้านการจัดการทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า

ตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ

หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง

ปฏิบัติงานในฐานะหัวหน้างานซึ่งต้องกำกับแนะนำตรวจสอบการปฏิบัติงานของผู้ร่วมปฏิบัติงานโดยใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และความชำนาญงานสูงมากในด้านวิชาการป่าไม้ ปฏิบัติงานที่ต้องตัดสินใจหรือแก้ปัญหาที่ยากมากและปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย หรือปฏิบัติงานในฐานะผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์โดยใช้ความรู้ความสามารถประสบการณ์และความชำนาญงานสูงมากในด้านวิชาการป่าไม้ ปฏิบัติงานที่ต้องตัดสินใจหรือแก้ปัญหาที่ยากมากและปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย โดยมีลักษณะงานที่ต้องปฏิบัติดังนี้ คือ ศึกษา วิเคราะห์ ให้คำปรึกษาหรือเสนอแนะทิศทางการกำหนดกลยุทธ์ แนวทางการดำเนินงานด้านวิชาการป่าไม้ของหน่วยงานเพื่อให้เกิดการสอดคล้องและเชื่อมโยงกับนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของหน่วยงาน ช่วยกำกับ ติดตามการดำเนินงานหรือพิจารณาเสนอแนะให้ความเห็นเกี่ยวกับการสงวนอนุรักษ์ คุ่มครอง ดูแล รักษาทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า ส่งเสริมการปลูกป่า เพื่อจัดการให้มีการฟื้นฟู แก้ไขความเสื่อมโทรมของระบบนิเวศในพื้นที่ป่าไม้ การป้องกันการบุกรุก

ทำลายป่า การป้องกันและควบคุมไฟป่า การจัดให้มีการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้ การอนุญาตที่เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าไม้ตามกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า รวมทั้งศึกษา วิจัย และพัฒนาเกี่ยวกับการอนุรักษ์การบริหารจัดการเพื่อให้การบริหารและการพัฒนาด้านวิชาการป่าไม้ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด ดำเนินการสร้างและพัฒนาวิธีการและเครื่องมือเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานในภารกิจต่างๆของหน่วยงาน ร่วมแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานและติดตามประเมินผลเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ กำหนดและจัดหาประเด็นข้อเสนอรายงานในการนำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการชุดต่างๆเพื่อกำหนดแนวทาง หลักเกณฑ์และวิธีการในการดำเนินงานที่สอดคล้องและเชื่อมโยงกับนโยบายและยุทธศาสตร์วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของหน่วยงาน จัดทำและพัฒนาวิชาการทางด้านวิชาการป่าไม้ในรูปแบบเอกสารทางวิชาการ คู่มือหรือตำราเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้แก่บุคลากรหรือผู้สนใจ รวมทั้งจัดการฝึกอบรมหรือถ่ายทอดความรู้หรือนิเทศงานให้แก่บุคลากรในหน่วยงานเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง สมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ

ส่วนที่ ๒ ผลงานที่เป็นผลการปฏิบัติงานหรือผลสำเร็จของงาน

๑. เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่เมาะ

๒. ระยะเวลาที่ดำเนินการ ตุลาคม – ธันวาคม ๒๕๖๗

๓. ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

- ความรู้ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นความรู้เกี่ยวกับความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การนำทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมาใช้ประโยชน์ในอดีตและปัจจุบัน รวมถึงแนวโน้มของการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในอนาคต ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วย รวมถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- ความรู้ด้านการมีส่วนร่วม เนื่องจากพื้นที่ที่ปฏิบัติงานนอกจากจะปกคลุมไปด้วยทรัพยากรป่าไม้แล้วยังมีชุมชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จำนวนหนึ่ง ซึ่งมีความสัมพันธ์กับทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่อย่างยิ่ง การมีส่วนร่วมของชุมชนในพื้นที่จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะช่วยรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ให้มีความมั่นคงและยั่งยืน ผู้ปฏิบัติงานต้องมีความรู้ความเข้าใจถึงบทบาทการมีส่วนร่วม ต้องมีความเข้าใจในแนวคิดและทฤษฎีของการมีส่วนร่วม

- ความรู้พื้นฐานด้านการจัดการลุ่มน้ำ พื้นที่ที่ปฏิบัติงานมีลักษณะเป็นลุ่มน้ำย่อย ดังนั้นความรู้พื้นฐานการจัดการลุ่มน้ำ ลักษณะทางสัณฐานของลุ่มน้ำ ความรู้ด้านระบบนิเวศของลุ่มน้ำ ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆในลุ่มน้ำ รวมถึงผลกระทบและแนวทางในการบริหารจัดการภายในลุ่มน้ำเพื่อให้เกิดความยั่งยืน

- ความรู้ทางสถิติเพื่อการวิเคราะห์และประมวลผล เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของข้อมูลและตอบวัตถุประสงค์

๔. สรุปสาระสำคัญ ขั้นตอนการดำเนินงาน และเป้าหมายของงาน

ทรัพยากรธรรมชาติซึ่งประกอบด้วย ดิน น้ำ ป่าไม้ และแร่ธาตุต่างๆ เป็นทรัพยากรที่มีความสัมพันธ์กันไม่สามารถแยกออกจากกันได้ การขาดสิ่งหนึ่งสิ่งใดจะทำให้เกิดผลกระทบต่อระบบนิเวศโดยรวม

ขาดความสมดุลทางธรรมชาติ มนุษย์มีความสัมพันธ์กับป่าไม้อย่างใกล้ชิดมาเป็นระยะเวลายาวนาน ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ทรัพยากรป่าไม้เป็นแหล่งที่มาของปัจจัย ๔ คือ อาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค ที่มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ และให้ประโยชน์แก่มนุษย์นานัปการทั้งทางตรงและทางอ้อม ทรัพยากรป่าไม้อย่างเป็นแหล่งท่องเที่ยว แหล่งวิจัย และแหล่งความรู้ภูมิปัญญา อย่างไรก็ตาม การพัฒนาประเทศและการเพิ่มขึ้นของประชากรมนุษย์ส่งผลให้การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าไม้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม จากการใช้ประโยชน์จากป่าไม้เพื่อการยังชีพไปเป็นเพื่อการค้า การอุตสาหกรรมเพื่อนำรายได้มาให้กับมนุษย์

พื้นที่ลุ่มน้ำแม่เม่ามีขนาดของพื้นที่ลุ่มน้ำ ๒๔,๖๓๙ ไร่ พื้นที่ส่วนใหญ่มีสภาพที่เป็นป่าค่อนข้างสมบูรณ์ มีชุมชนเข้าไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่ลุ่มน้ำ คือ บ้านทุ่งฮ้าง หมู่ที่ ๑ ตำบลทุ่งผิง อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง มีประชากรอาศัยอยู่จำนวน ๓๐๔ ครัวเรือน จำนวนประชากรทั้งสิ้น ๖๔๑ คน เป็นประชากรเพศชาย ๓๑๖ คน ประชากรเพศหญิงจำนวน ๓๒๕ คน ซึ่งได้ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่เม่า ไม่ว่าจะเป็นใช้พื้นที่ป่าไม้เพื่อทำการเกษตรกรรม การเก็บหาของป่า การใช้น้ำเพื่อการประกอบอาชีพ การใช้น้ำเพื่อการอุปโภคภายในครัวเรือน ดังนั้นการเข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ลุ่มน้ำของชุมชนจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน ชุมชนสามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืนโดยไม่เป็นการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายในพื้นที่ลุ่มน้ำนั้น สำหรับชุมชนบ้านทุ่งฮ้างได้รับการสนับสนุนการมีส่วนร่วมตามโครงการส่งเสริมและพัฒนาร่วมของชุมชนในพื้นที่ป่าอนุรักษ์จำนวน ๔ ครั้ง คือ ในปี ๒๕๕๗ ๒๕๕๘ ๒๕๕๙ และ ปี ๒๕๖๑ ตามลำดับ ซึ่งภายหลังจากที่ได้รับการสนับสนุนตามโครงการส่งเสริมและพัฒนาร่วมของชุมชนในพื้นที่อนุรักษ์อย่างต่อเนื่องจำนวน ๔ ครั้งแล้ว ชุมชนยังมีส่วนร่วมหรือมีกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่อย่างต่อเนื่องหรือไม่

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นจึงสนใจศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่เม่า เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มาปรับปรุงและพัฒนาร่วมดำเนินการด้านการส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เกิดความยั่งยืนต่อไป โดยมีขั้นตอนในการดำเนินงาน ดังนี้

๑. ศึกษาแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จากนั้นนำมากำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา กำหนดนิยามเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่เม่าและหาคุณภาพแบบสอบถาม

๒. สสำรวจการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่เม่า

๓. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

๔. สรุปรายงานผลและจัดทำรูปเล่ม

โดยการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative research) ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่เม่า การศึกษาครั้งนี้มีวิธีการศึกษาค้นคว้าตามลำดับดังนี้

๑. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๒. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

๓. การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
๔. การเก็บรวบรวมข้อมูล
๕. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้
๖. เกณฑ์การแปลผล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ผู้ศึกษาได้เลือกใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประชาชนในพื้นที่บ้านทุ่งฮ้าง หมู่ที่ ๑ ตำบลทุ่งผิง อำเภोज้าง จังหวัดลำปาง ซึ่งมีประชากรตามทะเบียนบ้าน ๖๔๑ คน

กลุ่มตัวอย่าง จากจำนวนประชากรตามทะเบียนที่อยู่ในหมู่บ้านทุ่งฮ้าง ทั้งสิ้น ๖๔๑ คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของกลุ่มประชากรด้วยการใช้สูตร Yamane (๑๙๗๓) ที่ระดับความเชื่อมั่น ๙๕ % และกำหนดความคลาดเคลื่อนที่รับได้ ๐.๐๕

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่เม่า โดยการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบ่งแบบสอบถามเป็น ๒ ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วยคำถาม ๕ ข้อ โดยสอบถาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ โดยเป็นแบบปลายปิด (Close ended question) ให้เลือกตอบในช่องที่กำหนด

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่เม่า ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ประกอบด้วยคำถามแบบปลายปิด (Close ended question) จำนวน ๑๑ ข้อ โดยแต่ละคำถามจะมีระดับการมีส่วนร่วม ๔ ระดับ ได้แก่ มีส่วนร่วมมากที่สุด มีส่วนร่วมมาก มีส่วนร่วมน้อย และมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

สำหรับเกณฑ์กำหนดระดับการมีส่วนร่วม ซึ่งแบ่งออกเป็น ๔ ระดับ ดังนี้

- ๔ หมายถึง มีส่วนร่วมมากที่สุด
- ๓ หมายถึง มีส่วนร่วมมาก
- ๒ หมายถึง มีส่วนร่วมน้อย
- ๑ หมายถึง มีส่วนร่วมน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอนดังนี้

๑. ติดต่อประสานงานผู้ใหญ่บ้านบ้านทุ่งฮ้างเพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างประชาชนที่มีรายชื่อในสำมะโนครัวประชากร

๒. การเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่เม่า ตำบลทุ่งผิง อำเภोज้าง จังหวัดลำปาง

๓. การรวบรวมข้อมูล แจกแบบสอบถามตามจำนวนที่กำหนด

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการศึกษาในครั้งนี้ แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น ๓ ขั้นตอน โดยใช้วิธีการประมวลผลทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้เลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของข้อมูลและตอบวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ สถิติที่ใช้คือ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ และร้อยละ

๒. วิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่เม่า สถิติที่ใช้คือ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

๓. ทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติเชิงอนุมานทดสอบความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม โดยใช้สถิติ t-test สำหรับเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระ

๕. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ/คุณภาพ)

๑. ทำให้ทราบถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่เม่า

๒. ทราบผลเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่เม่า

๖. การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ

- นำผลการศึกษามาพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของหน่วยจัดการต้นน้ำหรืออุทยานแห่งชาติหรือพื้นที่ป่าอนุรักษ์อื่นๆ

๗. ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ

- ไม่สามารถคาดหวังในความร่วมมือจากผู้ตอบได้เต็มที่ หากผู้ตอบคำถามไม่เต็มใจหรืออยู่ในช่วงที่ไม่พร้อมจะตอบคำถาม

- ข้อคำถามมีโอกาสตีความได้หลายแง่หลายมุม ฉะนั้นต้องมีการอธิบายหรือสร้างความเข้าใจในตัวคำถามก่อนที่จะตอบข้อคำถาม

๘. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

การตอบคำถามขึ้นอยู่กับความจริงใจของผู้ตอบ หากผู้ตอบด้วยความไม่จริงใจ จะได้ข้อมูลที่เชื่อถือไม่ได้

๙. ข้อเสนอแนะ

- ควรมีเก็บข้อมูลอย่างต่อเนื่องเพื่อศึกษาถึงแนวโน้มของการมีส่วนร่วม
- ควรเปิดโอกาสและส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มากขึ้น ควรเพิ่มการรับรู้ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลทางวิชาการ การฝึกอบรม และศึกษาดูงาน

๑๐. การเผยแพร่ผลงาน (ถ้ามี)

๑๑. ผู้ร่วมดำเนินการ (ถ้ามี)

- (๑)สัดส่วนของผลงาน.....%
- (๒)สัดส่วนของผลงาน.....%

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) ผู้ขอประเมิน
(นายธณัฐกรณ์ พongam)
วันที่ ๔ / มีนาคม / ๒๕๖๘

ขอรับรองว่าสัดส่วนการดำเนินการข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

รายชื่อผู้มีส่วนร่วมในผลงาน	ลายมือชื่อ
(๑)	
(๒)	

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

(ลงชื่อ)
(นายกฤษฎา เล็กมณี)
(ตำแหน่ง) ผู้อำนวยการส่วนจัดการต้นน้ำ
วันที่ / ๔ ส.ค. ๒๕๖๘ /
(ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล)

(ลงชื่อ)
(นายสุรณ ตันโสภณธนาศักดิ์)
(ตำแหน่ง) ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๓ สาขาลำปาง
วันที่ / ๕ ส.ค. ๒๕๖๘ /
(ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไป)

- หมายเหตุ : ๑. คำรับรองจากผู้บังคับบัญชาอย่างน้อย ๒ ระดับ เว้นแต่ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวเป็นบุคคลคนเดียวก็ให้มีคำรับรอง ๑ ระดับได้
๒. ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล คือ ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแลการปฏิบัติงาน ระดับต่ำกว่าสำนัก/กอง ๑ ระดับ และผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไป คือ ผู้อำนวยการสำนัก/กอง/ศูนย์ หรือหัวหน้ากลุ่ม หรือรองอธิบดี หรืออธิบดี แล้วแต่กรณี
๓. การเสนอผลงานให้มีความยาวไม่น้อยกว่า ๕ หน้ากระดาษ A๔

**แบบการเสนอข้อเสนอแนวคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน
(ระดับชำนาญการ และระดับชำนาญการพิเศษ)**

๑. เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการพื้นที่ป่าอนุรักษ์อย่างมีส่วนร่วม

๒. หลักการและเหตุผล

ป่าไม้เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีความสำคัญต่อสิ่งมีชีวิตและมนุษย์ เนื่องจากสร้างความสมดุลต่อ สิ่งแวดล้อม ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพ อีกทั้งยังเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนา สังคมและ เศรษฐกิจของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเอื้อประโยชน์ต่อวิถีชีวิต วัฒนธรรม และความเป็นอยู่ ของชุมชน ในพื้นที่รอบๆป่า การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้จึงถือเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งที่ประชาชนผู้ใช้ประโยชน์ จากป่าไม้ทุกคนจะต้องมีส่วนร่วมกัน แม้ว่าทางภาครัฐจะพยายามแก้ไขปัญหาการบุกรุกทำลายทรัพยากร ป่าไม้และเร่งรัดปลูกฟื้นฟูพื้นที่ป่าให้เพิ่มขึ้น แต่ยังไม่สามารถหยุดยั้งการเสื่อมโทรมและลดลงของพื้นที่ป่าได้ ดังนั้น การบริหารทรัพยากรป่าไม้ที่เคยดำเนินการโดยภาครัฐเป็นส่วนใหญ่ เริ่มมีทิศทางการเปลี่ยนแปลงโดย ภาคประชาชนและให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชน คือ ความใส่ใจในกิจกรรมของชุมชน ความตระหนักของสมาชิกในชุมชน การได้รับการสนับสนุนและการได้รับการ ยอมรับ จากหน่วยงานและชุมชนอื่น ๆ ความเข้มแข็งชุมชน ความสามารถของผู้นำชุมชน การเปิดโอกาสให้กับ ประชาชนในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรป่าไม้ดูแลรักษา ทรัพยากรของท้องถิ่นด้วย ตนเอง นับเป็นกระบวนการสำคัญที่จะทำให้เกิดศักยภาพในการอนุรักษ์ ดังนั้นการมีส่วนร่วมในการบริหาร จัดการทรัพยากรป่าไม้ จึงเป็นแนวทางสำคัญในการอนุรักษ์ป่า เพื่อสร้างจิตสำนึก รักษาและหวงแหน ทรัพยากรป่าไม้เป็นการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรม นอกจากนี้พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ การมีส่วนร่วมถูกกำหนดไว้ในมาตรา ๘ วรรคสาม ความว่า “ในการกำหนดให้พื้นที่บริเวณใดเป็น อุทยานแห่งชาติ การขยายอุทยานแห่งชาติ หรือการ เพิกถอนอุทยานแห่งชาติ ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ให้มี การรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย ชุมชนที่เกี่ยวข้องและประชาชน เพื่อนำมา ประกอบการพิจารณาดำเนินการ ทั้งนี้ ตามประกาศที่รัฐมนตรี กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ และมาตรา ๑๘ วรรคสาม กำหนดไว้ว่า “แผนการบริหารจัดการ พื้นที่อุทยานแห่งชาติ อย่างน้อยต้อง ประกอบด้วยวิธีการดำเนินการ แนวทางการจัดการ และการกำกับดูแล การใช้พื้นที่ และให้มีการรับฟังความ คิดเห็นและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย ชุมชนที่เกี่ยวข้อง และประชาชนด้วย” และความในวรรคสี่ กำหนดไว้ว่า “ในการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย ชุมชนที่เกี่ยวข้อง และประชาชน ตามวรรคสาม ให้นำประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามความในมาตรา ๘ วรรคสาม มาใช้บังคับด้วย โดยอนุโลม” เช่นเดียวกันกับพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๔๘ วรรคสาม กำหนดไว้ว่า “ในการกำหนดให้พื้นที่บริเวณใดเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ให้มีการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของ ผู้มีส่วนได้เสีย ชุมชนที่เกี่ยวข้อง และประชาชน เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาดำเนินการ กรมอุทยาน แห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช เป็นหน่วยงานของรัฐที่มีภารกิจในการอนุรักษ์ และฟื้นฟู ทรัพยากรป่าไม้และ สัตว์ป่าได้ตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่าของ ประชาชนในพื้นที่ ดังนั้นแนวทางการบริหารจัดการพื้นที่ป่าอนุรักษ์อย่างมีส่วนร่วม จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะก่อให้เกิดการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่าอย่างยั่งยืน

๓. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ และข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

การจัดการพื้นที่ป่าอนุรักษ์อย่างมีส่วนร่วมเป็นแนวทางที่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ชุมชนท้องถิ่น องค์กรพัฒนาเอกชน และภาคเอกชน เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในการดูแลและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ โดยมีแนวทางสำคัญดังนี้

๑. การมีส่วนร่วมของชุมชน

การสร้างความเข้าใจและความตระหนักให้มีความรู้เกี่ยวกับความสำคัญของป่าอนุรักษ์และผลกระทบของการทำลายป่าแก่ชุมชนท้องถิ่น การส่งเสริมสิทธิในการใช้ประโยชน์จากป่าอย่างยั่งยืน เช่น การอนุญาตให้ชุมชนใช้ทรัพยากรป่าไม้โดยไม่ทำลายระบบนิเวศ เช่น การเก็บของป่าแบบไม่บุกรุก การจัดตั้งกลุ่มเฝ้าระวังป่า ชุมชนสามารถมีบทบาทในการลาดตระเวนป้องกันการลักลอบตัดไม้และบุกรุกพื้นที่ป่า รวมถึงป้องกันไฟป่า การสนับสนุนเศรษฐกิจทางเลือกส่งเสริมอาชีพที่เป็นมิตรกับป่า เช่น การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การปลูกพืชสมุนไพร หรือการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากป่า

๒. การบริหารจัดการที่มีความเป็นธรรม

มีการกำหนดขอบเขตและกติกาการใช้ประโยชน์จากป่าจัดทำข้อตกลงร่วมกันระหว่างรัฐและชุมชนเกี่ยวกับแนวทางการใช้ประโยชน์จากป่า การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นให้หน่วยงานท้องถิ่นและชุมชนมีบทบาทในการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดการพื้นที่ป่า การส่งเสริมกลไกการแก้ไขข้อขัดแย้งจัดทำกระบวนการไกล่เกลี่ยปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสิทธิในที่ดินและการใช้ประโยชน์จากป่า

๓. การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม

การใช้ระบบติดตามและตรวจสอบป่าไม้เช่น การใช้ดาวเทียม ระบบ GIS และโดรนเพื่อตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ป่า การพัฒนาระบบฐานข้อมูลการใช้ประโยชน์จากป่ารวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อปรับปรุงนโยบาย การส่งเสริมการปลูกป่าและฟื้นฟูระบบนิเวศใช้เทคนิคการปลูกป่าแบบผสมผสาน เช่น การปลูกป่าโดยใช้พืชท้องถิ่นและพืชเศรษฐกิจที่ช่วยรักษาระบบนิเวศ

๔. การสนับสนุนนโยบายและกฎหมาย

การปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับแนวทางการอนุรักษ์แบบมีส่วนร่วมเช่น การให้สิทธิชุมชนในการดูแลป่า และการออกกฎหมายป้องกันการบุกรุกป่า การบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น การทำงานร่วมกันระหว่างกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช องค์กรท้องถิ่น และภาคประชาสังคม การส่งเสริมงบประมาณและทรัพยากรในการอนุรักษ์จัดสรรงบประมาณสนับสนุนโครงการอนุรักษ์ที่มีส่วนร่วมจากภาคประชาชน

๕. การส่งเสริมการศึกษาและการสื่อสาร

การให้ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าแก่เยาวชนและประชาชนทั่วไป ผ่านโครงการการศึกษาทางธรรมชาติ การฝึกอบรม และกิจกรรมร่วมกับชุมชนการใช้สื่อสังคมออนไลน์และแพลตฟอร์มดิจิทัลเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับความสำคัญของป่าและแนวทางการอนุรักษ์การจัดกิจกรรมปลูกจิตสำนึก เช่น โครงการปลูกป่าอาสาสมัครพิทักษ์ป่า และกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. มีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ป่าอนุรักษ์อย่างยั่งยืน ลดการบุกรุกทำลาย เพิ่มพื้นที่สีเขียวและความหลากหลายทางชีวภาพ

๒. ชุมชนท้องถิ่นทั้งในและบริเวณใกล้เคียงพื้นที่ป่าอนุรักษ์ตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรป่าไม้และร่วมกันดูแลรักษา

๓. ลดปัญหาความขัดแย้งด้านที่ดินและสิทธิการใช้ประโยชน์

๔. คุณภาพชีวิตของชุมชนในพื้นที่และบริเวณใกล้เคียงป่าอนุรักษ์ได้รับการพัฒนา

๕. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๑. หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และชุมชนมีการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ

๒. มีพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมเพื่อการอนุรักษ์ป่า

๓. มีการขยายผลแนวทางการบริหารจัดการป่าร่วมกันไปยังพื้นที่อื่นๆ

๔. มีการสร้างเครือข่ายการบริหารจัดการพื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่เข้มแข็ง

(ลงชื่อ)

(นายธณัฐกรณ์ พองาม)

วันที่ ๔ / มีนาคม / ๒๕๖๘

ผู้ขอประเมิน